

Jeg har allerede i Gaar gjort udførligt Rede for mit Syn paa Indførelsen af Sprogundervisning i Lærerskolerne og skal ikke gentage det i Dag. Kun skal jeg sige yderligere i Anledning af en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Chr. Sogaard, at jeg vilde meget beklage, hvis man kom ind paa, at vi skulde have Lærere, som særlig var uddannet til at undervise i Landsbyskoler, og andre, som særlig skulde undervise i Købstadskoler. Jeg tror tværtimod, det vilde være langt mere frugtbringende for den danske Skoleverden, om der kom en større Vekselvirkning end nu. Det vilde ikke være heldigt, om det blev saadan, at de, der var kommet til at virke paa Landet, var bundet dertil hele deres Liv, og at de, der var kommet til at virke i Købstaden, skulde blive der og ikke kunde komme ud paa Landet. Jeg tror i og for sig ikke, at der kan gøres meget i den Retning, men jeg vilde langt hellere have en større Vekselvirkning end en saadan Adskillelse.

Det vilde i det hele taget være bedre, om der var en større Vekselvirkning og Forstaaelse mellem By og Land. Jeg har tilbragt adskillige Aar her i København og betragter det som et Held for mig. Selv om jeg den Gang levede under vanskelige Kaar, var der alligevel Berigelse deri, idet jeg fik Forstaaelse af meget, som jeg godt kan se, at Landboerne savner Forstaaelse af, baade overfor sociale Spørgsmaal og adskillige andre Ting. Men naar jeg færdes mellem Bybeboerne, er jeg rigtignok ogsaa en Gang imellem blevet forfærdet over deres Forestillinger om Landboerne og Landboforhold. Jeg kunde godt lide, at der var meget mere Vekselvirkning mellem By og Land kulturelt, og derfor kan jeg ikke ønske, at nogle Lærere skulde uddannes med Landsbyskolen for Øje og andre særlig med Købstadskolen for Øje. Derfor er jeg gaaet med til en ensartet Uddannelse og Sprogundervisning paa alle Seminarierne.

Men vi maa holde os indenfor rimelige Grænser, og den Skildring, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen gav af Forholdene i Gaar, var jo noget afskrækkende. Skal vi virkelig have en 7-aarig Uddannelse af dem, der vil være Lærere i den danske Folkeskole, vil det blive en dyr Uddannelse, og saa vil den højtærede Undervisningsminister ikke kunne skyde de økonomiske Krav fra sig, som det ærede Medlem stillede op. I min Tale i Gaar lod jeg det økonomiske Spørgsmaal fuldstændig ligge. Vi kan ikke, hver Gang vi drøfter Skolespørgsmaal, komme ind paa dette specielt økonomiske.

Skal der være Tale om nye Lønninger for Danmarks Lærerstand, saa synes jeg ikke — ej heller for Lærerstandens egen Skyld — at man skal rejse dette Spørgsmaal lige akkurat samme Dag, som man begynder at tale om en Forbedring af Uddannelsen. En forbedret Læreruddannelse — som tilmed bliver besøgt fra Statens Side — er jo nemlig ogsaa af Værdi for Lærerne selv, saa stor en Værdi, at man ikke kan sige andet end, at det er en Rigdom, man faar med sig ud i Livet og med ud i sin Gerning. Derfor var der for mig noget nedslaaende i, at man absolut skulde rejse dette Spørgsmaal samme Dag, som man begyndte at drøfte, om vi kunde finde os til Rette med at gennemføre en Nyordning af vor Læreruddannelse. Jeg vil derfor mene, at skal vi en Gang — og det skal vi jo — tage Spørgsmaalet om Lærernes Lønningsforhold op, saa maa det gaa ind som Led i de almindelige Drøftelser angaaende Lønningslove, og jeg kan i den Henseende ganske henholde mig til mit Partis Standpunkt med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til Fagene tror jeg, det vilde være formaalstjenligt, om man paa nogen Maade omformede det gamle. Vi er jo mere og mere kommet til Klarhed over, at f. Eks. de økonomiske Spørgsmaal har en uhyre historisk Betydning; jeg tror, at Økonomiens Historie er trængt for meget i Baggrunden, den danske Ungdom trænger sikkert til at faa mere Indblik i disse Spørgsmaal. Det har sin Betydning, at man i nogen Maade omformer de forskellige Fag efter Tidens Krav.

Hvor megen Magt man saa skal lægge i Administrationens Haand, det Spørgsmaal maa vi nærmere drøfte i et Udvalg. Den højtærede Undervisningsminister henviste i den Forbindelse til, at der vilde komme en Del Cirkulærer. Nu er de ministerielle Cirkulærer ikke lige populære i alle Kredse, og man er ikke lige tryk overfor dem alle sammen, men det er et Spørgsmaal, som jeg ikke foreløbig skal komme dybere ind paa.

Den højtærede Undervisningsminister dvælede ogsaa noget ved et andet Spørgsmaal, Øvelsesskolen, og forskellige ærede Medlemmer har været inde paa mine Udtalelser i saa Henseende. Ogsaa det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen var i Aftes inde paa mine Udtalelser og sagde, at jeg havde Ængstelse for at faa en saadan Monsterskole ved Seminarierne. Det er fuldkommen forkert, jeg har ikke nogen som helst Ængstelse for at faa en saadan 7-Klasses Øvelses-